

TEZE KANDIDÁTKY NA REKTORKU AMU 2021–2025

AMU 21+

Na čem stavět

AMU je škola výjimečná potenciálem svých tří fakult. Ty ve své jedinečnosti i celku zastávají zvláštní postavení v prostoru vysokoškolského vzdělávání. Je školou s výrazným uměleckým renomé, tradicí, s mezinárodními a domácími úspěchy studentů, absolventů a pedagogů. Škola je dobře ukotvená ve vysokoškolském systému České republiky a má řadu partnerů v Evropě i mimo ni. Spolupracuje s předními kulturními institucemi a médii, její fakulty sídlí v budovách s osobitou atmosférou, skvěle situovaných uprostřed Prahy. Za vedení předešlých rektorů dosáhla AMU významných strategických cílů – podařilo se jí výrazně navýšit finanční prostředky, získala nové prostory a zrekonstruovala stávající. Získala Institucionální akreditaci a splnila řadu úkolů, které vyplynuly z novely vysokoškolského zákona. Je tedy na co navazovat i na čem dál stavět.

Rozhodnutí o nominaci na rektorku AMU jsem zodpovědně zvážila a přijala proto, že tak mohu zúročit své zkušenosti z celé své profesní praxe, a především z více než desetiletého působení nejprve na Hudební a taneční fakultě AMU a později na AMU, kde působím jako pedagožka, proděkanka a poslední čtyři roky jako prorektorka. Díky výuce, vedení a zapojení do mnoha projektů jsem dobře obeznámená s chodem fakulty i s možnostmi a řízením školy jako celku.

Ve svých tezích nechci opakovat to, co bude obsahem připravovaného Strategického záměru AMU na období po roce 2021. Na jeho přípravě se podílím stejně jako moji kolegové z vedení AMU a fakult. Během tohoto procesu jsem měla možnost formulovat, diskutovat i oponovat to, co považuji pro školu za důležité. Ve svých tezích, v souladu s budoucím směřováním školy, se zaměřím na některé své priority, a to s vědomím toho, co lze realizovat za čtyřleté rektorské období i z perspektivy, která toto období přesahuje.

REKTOR A REKTORÁT

Vyvažovat a sjednocovat

Úlohou rektora je nacházet rovnováhu mezi fakultami, sjednocovat je, vytvářet koherentní celek, který je partnerem pro vyjednávání s ostatními vysokými školami a státními orgány. Úlohu rektorátu vnímám především jako úlohu komunikační, administrativní a podpůrnou. Rektorát by měl být spolehlivou funkční jednotkou, která vytváří podmínky, dává jistotu, ale také vymezuje pravidla pro činnost školy tak, aby se fakulty mohly v klidu věnovat svému vzdělávacímu poslání a tvůrčí činnosti. Neméně důležitou funkcí je i nastavování rovných podmínek pro tuto činnost, které nastolují důvěru a umožňují spolupráci. Domnívám se, že stávající rektor a rektorát nastavil pro nové vedení i činnost fakult dobré podmínky a otevřel jim nové možnosti.

VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Směrem k moderní praxi

AMU je součástí evropského a národního vysokoškolského systému, který mimo jiné usnadňuje studentům získávání mezinárodní zkušenosti, přechod mezi školami, vzájemné uznávání vzdělávání, pedagogům pak působení na zahraničních školách a ve společných tvůrčích projektech. Jednotné evropské a národní rámcové parametry, vysokoškolský zákon a další předpisy nám určují a vymezují prostor. Umožňují nám flexibilně inovovat studijní plány a rychle reagovat na vývoj v oboru. To je vítaný benefit daných rámců a pravidel. Někdy se jimi ale zaštiťujeme až příliš a nehlédáme způsob a cestu, jak při jejich dodržování flexibilně reagovat a prosazovat to, co odpovídá realitě 21. století. To znamená lépe připravit studenty a absolventy umělecké školy na jejich profesní život, na stále častější tzv. portfoliovou kariéru umělce.

Institucionální akreditace, kterou AMU získala v letošním roce, nám dává jistou svobodu, ale také na nás klade větší zodpovědnost za kvalitu naší činnosti. AMU má zavedené dostatečné nástroje a mechanismy, jak si hlídat strukturu, obsah a kvalitu studia. Sledované parametry kvality se etablovaly v našem studijním systému a předpisech. Každá fakulta má pak možnost stanovit si svůj profil a strategii a k tomu i nastavit relevantní nástroje. V následujícím období bychom měli sledovat tendence, využívat informace a data, která máme k dispozici, k odhadu budoucího vývoje, ale nezdůrazňovat jednotlivosti. Velké změny čekají doktorské studium, kde bude kladen důraz na obsah studia a lepší finanční zajištění studenta, ale vyžadována větší zodpovědnost ze strany školitele i doktoranda za řádně ukončené studium.

V předcházejících strategiích jsme si přáli vyčlenit větší podíl volitelných předmětů tak, aby si studenti mohli podle potřeby nakonfigurovat svůj studijní plán, přizpůsobit ho rychle se proměňujícímu profesnímu prostředí v souladu se svým zaměřením. To se nám úplně nepodařilo. Více prostoru ve studijních plánech by měly mít předměty z oblasti tzv. přenositelných dovedností – například produkční nebo technologické minimum, nebo minimum pedagogické v těch programech, kde ještě nebylo zavedeno.

AMU by měla odvážně vykročit vstříc kulturním průmyslům, ať už ve smyslu posílení spolupráce s etablovanými institucemi zaměstnávajícími absolventy, tak ve smyslu zkoumání možností jejich dalšího rozvoje s ohledem na budoucí uplatnění absolventů. Profesní sféra se rapidně proměňuje, což povede k proměně paradigmatu, které se AMU jako prakticky zaměřená škola bude muset v dalším období přizpůsobit. Je to ostatně výzva i pro spolupráci programů produkce všech tří fakult.

*Velkým úkolem pro vysokoškolské vzdělávání je tedy nalézt správný poměr mezi dvěma principy – nácvičkou praktických dovedností uplatnitelných v praxi bezprostředně po dokončení studia na jedné straně, a rozvojem obecnějších intelektuálních a sociálních kompetencí umožňujících absolventům v budoucnu reagovat na nové situace na trhu práce i ve společnosti na straně druhé.**

- rozvoj technologií pro různé typy výuky (online, hybridní, distanční) a podpora akademiků při jejich využívání, nové programy na podporu doktorských zahraničních mobilit, produkční, pedagogické a technologické minimum, jasné ukotvení a hodnocení odborné praxe, poradenská kariérní podpora studentů, zapojení do projektů Evropské komise na podporu a rozvoj kulturních a kreativních průmyslů

TVŮRČÍ UMĚLECKÁ ČINNOST

AMU jako tvůrčí dílna

Všechny činnosti AMU jsou propojené a tvůrčí činnost umělecká a vědeckovýzkumná je základní oporou pro činnost vzdělávací. Otevřenost fakult, schopnost pedagogů a studentů přijímat a vnímat různé přístupy a způsoby, tvořit různorodě a v různorodosti se i střetávat, respekt ke všem způsobům tvorby a koexistence tradičního a nového jsou základním předpokladem tvůrčí umělecké činnosti na fakultách. Její kvalitu lze snadno identifikovat při srovnávání s jinými vysokými školami v ČR a zahraničí. Dokazují to především umělecké úspěchy studentů a pedagogů, a ty se zpětně odrážejí v pedagogickém procesu. Evidenci uměleckých výsledků AMU je i Registr umělecké činnosti (RUV). Excelenci umělecké práce AMU není třeba dokazovat nebo zdůrazňovat, ale měli bychom umět ji ukazovat, je to jedna ze silných stránek naší školy.

Studentské tvůrčí umělecké počiny vznikají na fakultách – rektorát jim k tomu vytváří podmínky. Proto bude AMU dál podporovat uměleckou činnost a její prezentaci z programu Institucionálního programu pro veřejné vysoké školy pro rok 2021 a chystaného Programu na podporu strategického řízení vysokých škol pro roky 2022–2025, který jej od roku 2022 nahradí. Podporovat bude mezioborovou a mezifakultní spolupráci, která přirozeně existuje a probíhá, ale spíše neformálně, z iniciativy jednotlivých studentů a pedagogů. Pokud se AMU podaří najít nový vhodný víceúčelový prostor pro uměleckou laboratoř a příslušný finanční a organizační mechanismus, mohly by ho všechny fakulty využívat a tuto mezioborovou spolupráci rozvíjet.

- inovovaná vnitřní grantová soutěž na podporu mezioborových projektů, multifunkční prostor, nová zkušebna v areálu rekreačního zařízení, podpora start-upů a uměleckých uskupení, ceny rektora a děkana pro nejlepší studenty, ocenění výjimečných pedagogů

TVŮRČÍ VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST

Teorii nahlížet praxi, výzkumem podporovat její další rozvoj

Věda a výzkum na AMU je významnou součástí tvůrčí činnosti, přestože množstvím výsledků nemůže konkurovat velkým výzkumným univerzitám a organizacím. Stejně jako jsou předměty a cíle zkoumání na fakultách a ve výzkumných centrech různé, tak je i různorodý způsob a realizace výzkumu na AMU. Podporované by měly být všechny typy výzkumu. Institucionální a projektová podpora výzkumu je vzájemně propojená, dlouhodobými granty lze podporovat i institucionální rozvoj konkrétního pracoviště. Tomu je třeba uzpůsobit i dosavadní formát projektové soutěže, která definuje a zohlední lépe institucionální podporu výzkumných pracovišť a kredibilitu žadatele a zároveň přizpůsobí kritéria soutěže konkrétnímu typu výzkumné činnosti.

Projektová oddělení postupně přejdou od ekonomického sledování a kontroly formální stránky a naplňování podmínek projektů k aktivnímu vyhledávání příležitosti a k větší motivaci výzkumníků na fakultách. Částečné propojení týmu projektů OP VVV se stávajícím projektovým oddělením AMU může strategicky, personálně i ekonomicky pomáhat při administraci velkých národních a relevantních mezinárodních projektů. AMU bude získávat více prostředků na výzkumnou činnost z veřejných zdrojů Institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace (DKR), v jehož rámci podpoří i specifický vysokoškolský výzkum (dosud SGS), grantů Národní kulturní identity III (NAKI III) a grantů Technologické a Grantové agentury České republiky. V oblasti mezinárodní spolupráce bude AMU usilovat o získání alespoň jednoho evropského grantu typu ERC (European Research Council), kdy přípravným krokem k získání takového grantu je probíhající projekt programu EXPRO Grantové agentury ČR.

Připravovaná postupná reakreditace doktorských studijních programů na AMU, podpora studentů ze strany Centra doktorských studií a nový projekt OP VVV* bude příležitostí k intenzivnějšímu zapojení doktorandů do grantových soutěží, mezioborových vědeckých týmů a k naplnění stanoveného mezinárodního rozměru studia. Velké rezervy AMU vidím v prezentaci výsledků v oblasti vědy a výzkumu a v propagaci aktuálně řešených výzkumných projektů.

- nová struktura projektového oddělení AMU, centrální administrativní podpora všech probíhajících projektů, nové příležitosti v rámci OP JAK* (mobility, zpřístupňování výzkumných dat v režimu open access), využití potenciálu absolventů – doktorandů AMU, kteří rozšíří portfolio uměleckému výzkumu

AMU A ZAHRANIČÍ

Nové příležitosti, pestřejší portfolio mezinárodního zapojení

Umění je mezinárodně srozumitelné, což usnadňuje jeho vnímání, ovlivňování a sdílení nad rámec místa a jazyka. Spolupráce s partnery v zahraničí je a měla by být přirozenou součástí všech činností AMU. Je třeba zmínit, že mezinárodní aktivity se na AMU realizují centrálně i decentralizovaně. Škola jako celek bude dál aktivně pracovat a reprezentovat AMU v celosvětových a evropských sítích a asociacích a bude se zapojovat i do nových, právě vznikajících (Universities for Enlightenment, Alliance of Academies).

Konkrétní spolupráce v tvůrčí a vzdělávací oblasti vzniká ale na fakultách z iniciativy konkrétních lidí, kateder a pracovišť. Proto bude rektorát finančně i administrativně podporovat oborově specifická partnerství a projekty. Program na podporu kratších doktorských výzkumných mobilit, který probíhal v posledních třech letech, se velmi osvědčil. V aktualizované podobě ho AMU vyhlásí opět od roku 2021. Pro umělecké programy budou příznivější i podmínky nového běhu programu Erasmus+ 2021-2027, který bude umožňovat kratší mobility, mobility kombinované – fyzické, s povinnou virtuální složkou, a zavádí nové typy mobilit pro doktorandy a postdoktorandy. Zapojením do rozvojových projektů budeme společně s ostatními vysokými školami definovat přínos nových forem setkávání i možnosti, jaké skýtají pro ekologicky udržitelný rozvoj internacionalizace.

AMU bude podporovat zahraniční aktivity svých studentů a zaměstnanců, ale současně se zaměří na přívětivější mezinárodní prostředí a komunikaci uvnitř instituce. K tomu patří například průběžná aktualizace informací a dokumentů určených pro zahraniční studenty v angličtině a rozšíření nabídky předmětů v angličtině pro české i zahraniční studenty. Lépe musí AMU nastavit i způsob administrace delšího i krátkodobého působení zahraničních kolegů a expertů na fakultách.

Dosavadní způsob cestování, setkávání a spolupráce nebude realizovatelná v té podobě a formě, jak jsme byli zvyklí. Část aktivit se bude muset přenést do online prostředí. To nás donutí přemýšlet o ekologicky ohleduplnějším způsobu komunikace a především o zvážení efektivity a možného negativního environmentálního dopadu fyzických schůzek.

- nový program AMU na podporu krátkodobých mobilit doktorandů, nové možnosti kombinovaného typu mobilit (fyzická a virtuální složka mobility programu Erasmus+), elektronizace administrace mobilit (Erasmus Without Paper), European Student Card, rozvojové projekty, pravidla ekologicky šetrného cestování, informační a administrativní podpora všech typů zahraničních aktivit, zapojení zástupců AMU do mezinárodních výzkumných týmů, administrativní podpora mezinárodních grantů

AMU V ONLINE PROSTŘEDÍ

AMU v síti online výuky

Přímá mezilidská komunikace, přímý lidský kontakt mezi pedagogem a studentem je v uměleckém vzdělávání zcela zásadní. Současná situace ale výrazně posunula náš život, práci a komunikaci směrem do online prostředí. Pozorovatelné překotné adaptace vysokých škol na distanční výuku mluví o tom, že koronavirus urychlil přijetí technologicky progresivních forem vzdělávání o celou dekádu. AMU, jako všechny vysoké školy, půjde tomuto vývoji vstříc tam, kde to bude smysluplné, a měla by ho vnímat pozitivně. Různé oblasti umění, ve kterých poskytujeme vzdělávání, mohou využívat k tvorbě, prezentaci a šíření digitální technologie v různé míře. Každý umělecký druh se také vyjadřuje jinými prostředky a způsoby. Díky technologiím se nám možná podaří propojit to, co bychom doposud jen obtížně spojovali.

Všechny technologické nástroje a možnosti jejich využití budeme v nejbližší době zkoumat, a to do jaké míry nám mohou pomáhat nebo překážet. Pro vzdělávání v oblasti umění a pro tvůrčí práci je ale nejdůležitější se potkávat, reagovat jeden na druhého, na fyzickém kontaktu stavět, měnit, znovu zkoušet a postupně docházet k výslednému tvaru, což online prostředí umožňuje jen do jisté míry. Úlohu technologií vidím především jako prostředku usnadnění administrace všech našich činností, možnosti setkávání tam, kde fyzický kontakt nebude možný a možnost při výuce některých předmětů.

- analýza možností i překážek ve spolupráci s českými a zahraničními vysokými školami, online nástroje pro výuku, technologické vybavení a metodická podpora pedagogů při jejich využívání, kombinovaná a distanční výuka, elektronizace a automatizace agend

PR POTENCIÁL AMU

Být vidět

AMU bude kultivovat svou schopnost vytvářet společné povědomí prémiové umělecko-pedagogické značky a posilovat hrdost na vlastní alma mater, na unikátní jednotu v různorodosti, kterou reprezentuje. AMU je partnerem mnoha vysokých škol v ČR a zahraničí, její činnost zasahuje do různých oblastí. Je aktivní v uměleckých, výzkumných a sociálních projektech. Řada jejích pedagogů a absolventů jsou aktivní umělci, jsou přirozenými ambasadory školy, spolupráci s nimi je třeba více využívat. Ve svých uměleckých radách a správní radě má AMU významné aktéry umělecké, ekonomické, politické a společenské, spolupracuje s mnoha médii. Je aktivní i v prostoru nižšího uměleckého vzdělávání, poloprofesionální a amatérské umělecké komunitě. Výjimečnost AMU spočívá v tom, že může být zajímavě vidět a slyšet skrze všechny oblasti své činnosti – tvůrčí, vzdělávací, společenskou. V tom vidím jedinečnost AMU a potenciál, se kterým je třeba víc pracovat.

- posilování značky AMU jako instituce, DAMU, FAMU a HAMU jako svébytné značky a zároveň součástí celku, portréty absolventů, interview se studenty, pedagogy a absolventy školy, newsletter AMU

AMU SPOLEČENSKY ODPOVĚDNÁ

Kultivovat: prospívat jednotlivci, komunitě, celku

AMU přispívá ke kultivaci prostředí a společnosti. Z podstaty své vzdělávací a tvůrčí činnosti má učit toleranci, respektu, podporovat rovnoprávnost a aktivní občanství. Měla by být zodpovědná v ekonomické, sociální a ekologické oblasti. AMU se zapojuje do veřejně prospěšných akcí, do diskuzí k aktuálním tématům a bude podporovat zahraniční studenty a pedagogy z krizových oblastí. Do všech aktivit AMU – vzdělávací, tvůrčí, společenské i mezinárodní – se budou promítat principy udržitelnosti. AMU bude postupovat cestou osvěty a kultivace prostředí v oblasti ekologie tam, kde zatím přetrvává konzervativní přístup. Kromě již probíhajících opatření, jako je třídění odpadu, postupné zavádění ekologického vytápění a každoroční energetický audit, bude analyzovat další možné oblasti, kde se dá energeticky uspořit, například s využitím mechanismu Energy Performance Contracting. Za tímto účelem byl zřízen a začal fungovat Environmentální panel. AMU si stanoví podmínky pro ekologicky férové cestování svých studentů a zaměstnanců.

- plán energeticky úsporných opatření, pravidla environmentálně šetrného cestování, projekt FAMU Udržitelná filmová tvorba z programu ÉTA TAČR

AMU PŘÍVĚTVÁ

Inspirativní pracovní prostředí

Starost a péče o studenty a zaměstnance je součástí personální strategie školy. Z šetření o uplatnění absolventů AMU*, které bylo realizováno v roce 2018, vyplynulo, že řada našich studentů, zvláště v magisterském a doktorském stupni studia, ale z větší části už i v bakalářském, je zaměstnaná. AMU se bude snažit být flexibilní při sladování jejich osobního a pracovního života zvažováním nabídky flexibilních forem vzdělávání. Přizpůsobí pracovní režim svých zaměstnanců a podmínky případným náhlým krizovým situacím s využitím zkušeností z aktuální situace. Udrží stávající zaměstnanecké benefity a pokusí se ve spolupráci s odbory nabídnout nové, k čemuž patří i příjemné a kulturní prostředí ve všech prostorách školy. Bude se snažit vytvářet takové podmínky pro mladé pedagogy, které jim umožní skloubit uměleckou činnost, rodinný život a akademickou práci. Jedním z opatření může být zřízení dětské skupiny, hlídání dětí v exponovaných obdobích akademického roku nebo širší využívání kratších pracovních úvazků pro rodiče malých dětí.

- kombinované a distanční formy vzdělávání, hlídání dětí, dětská skupina, home office, kratší úvazky, jazykové a odborné školení zaměstnanců, flexibilní rozvržení pracovní doby

ŘÍZENÍ A ROZVOJ

Prospívat dobrým věcem a rozvíjet je

AMU kontinuálně navyšuje rozpočet na svůj provoz, bude v tom pokračovat a bude aktivně vyhledávat všechny dostupné zdroje. V současné době byla zahájena jednání čtyř vysokých uměleckých škol o novém kontraktivním financování. Nastavený systém se osvědčil, protože zaručuje pro umělecké vysoké školy jistou stabilitu v celém vysokoškolském sektoru. AMU bude reagovat na vhodné projektové výzvy včetně investičních a bude žádat o prostředky z těchto programů. Na změnách v podpůrných činnostech a inovaci systémů se průběžně pracuje a dál se bude pokračovat – je to například elektronizace agend a oběh dokumentů, reporting, kontinuální úprava studijního, účetního i personálního systému. Vzhledem k již zmíněnému urychlenému přechodu některých agend a části výuky do online prostředí bude potřeba mít dostatečně silná IT oddělení na rektorátu i na fakultách.

AMU se potýká dlouhodobě s nedostatkem prostor. Řešením, i když pravděpodobně v horizontu přesahujícím jedno rektorské období, bude získání prostor nových. S využitím vhodného rezervačního systému můžeme efektivněji využívat prostory stávající, a pokud to bude možné, měli bychom se naučit v některých případech prostory sdílet. Po stabilizaci epidemické situace bude vyhodnocena perspektiva efektivního využití ubytovacího zařízení AMU a případně navrženo jeho částečné využití pro jiné účely.

Činnost AMU, jak bylo zmíněno, zasahuje do mnoha různých oblastí, ale tyto aktivity jsou vzájemně propojené – skvělé nápady nelze uskutečnit bez personální, materiální, prostorové a finanční podpory a na základě zvážení dostupných možností. AMU je řešitelka mnoha projektů vzdělávacích, výzkumných, projektů týkajících se podpůrných činností. Přes snahu nás všech nejsou vždy všechny významnější změny či projekty díky svojí rozmanitosti a realizaci na různých pracovištích dobře komunikované a sladěné. AMU proto zřídí nové koncepční oddělení, které umožní sledovat naplňování dlouhodobých i krátkodobých strategií, projektů a plánů, řízení kvality všech činností a bude připravovat podklady a analýzy pro navrhované strukturální změny, rozvoj agend a podávání žádostí do projektových výzev.

- vznik nového koncepčního a rozvojového oddělení, nové prostory a efektivnější využívání stávajících, elektronizace a automatizace agend, rozvojové projekty a projekty OP JAK, celoškolský rezervační systém, pořízení nového technologického, přístrojového a nástrojového vybavení

ZÁVĚREM

Velkorysost a spolupráce

AMU v posledních letech získala do týmu několik nových klíčových pracovníků, což zásadně pozitivně ovlivnilo chod školy. Při výběru svých nejbližších spolupracovníků – prorektorů, bych ráda navázala na dosavadní způsob rozdělení prorektorské agendy mezi tři prorektory, kteří jsou důležitou pracovní a komunikační linkou mezi rektorátem a svou fakultou. Linkou, která přispívá k otevřenosti a rovnováze mezi rektorátem a fakultami, mezi fakultami navzájem. V dobré personální politice, založené na důvěře, budu pokračovat, protože v tom vidím základ a podstatu dobrého fungování školy jako celku a hladkého fungování fakult. Tím se vracím na začátek svých tezí k úloze rektorátu, jak ji vidím já.

AMU je součástí vysokoškolského prostoru, má svou strategii rozvoje a svoje plány. Ty mohou být ovlivněné vnějšími okolnostmi jako je ekonomická situace, omezení fyzického kontaktu, klimatické změny nebo demografický vývoj. Nehledě na tuto skutečnost se AMU musí dívat dopředu, za horizont jednoho rektorského období. Měla by navazovat na to, co je dobré, pokračovat v tom, na čem je třeba pracovat nepřetržitě, a plánovat kroky, které povedou ke zvládnutí toho, co může nastat a o čem teprve přemýšlíme. Třemi písmeny AMU myslím nás všechny – studenty, akademiky, zaměstnance.

Ingeborg Radok Žádná
26. 10. 2020